

SVENSKA
HÖRSELFÖRBUNDET

40

Vihörs

3/2026

12

Ungas delaktighet
och möjligheter

15

Hörselveckan
– teleslingor

21

Nu spelar
Anton igen

Innehåll

- 5 Ledare: Hörselfylld höst
- 7 Kamratstödet betydelse lyftes på audiologikongress
- 8 Anna-Greta Olsio-Tuisku: Gemenskap är hälsonytt
- 12 Ungas delaktighet, gemenskap och möjligheter för ett gott liv
- 15 Hörselveckan 2-8 oktober: Teleslingor
- 17 Vardagshörande
- 19 Enkät: Vad är det bästa med audionomjobbet?
- 21 Nu kan Anton spela igen
- 22 Hörselföreningen i Västnyland
- 25 Krönika: När alla i hemmet hör dåligt
- 28 Teknik med Dick: Appar som underlättar
- 29 Hörselrådgivarna är ditt stöd i vardagen
- 30 Kurser i höst
- 33 På gång i medlemsföreningarna

s. 8

s. 21

s. 22

s. 25

Jag är mycket besviken

Hörsel i vardagen handlar om hjälpmedel och hörselteknik men lika mycket handlar det om sakkunnigorganisationerna som delar information om ny forskning, ordnar kurser, ger stöd, skapar nätverk och sköter påverkansarbete för att lagstiftning ska ta personer med en hörselskada i beaktande. Jag vill därför passa på och öppna upp kring den heta debatten som gått om det så kallade STEA-bidraget.

STEA-bidrag är statsunderstöd som finansierar allmännyttig verksamhet inom social- och hälsovårdsområdet i Finland. Sedan 2024 kommer finansieringen ur statsbudgeten. Det betyder att stödnivån i högre grad än tidigare påverkas av statens ekonomiska resurser, beslut och inbesparingar. Det ekonomiska läget har blivit stramare och organisationerna behöver därför vara beredda på att tidigare finansieringsnivåer inte automatiskt kan fortsätta.

Debatten blossade upp i våras efter regeringens så kallade ramria. Regeringen höll fast vid beslutet att göra märkbara nedskärningar i STEA-stödet, men ansvarige minister Ville Rydman gjorde ett eget utspel på att fördelningskriterierna också skärps, alltså vilka kriterier som ska följas då ansökningarna behandlas. Speciellt Rydmans förslag på att verksamhet som är inriktad på en specifik bakgrunds- eller identitetsgrupp skulle bli utan stöd kunde tolkas som att verksamhet riktad till den svenskspråkiga målgruppen var hotad. Under våren och sommaren har regeringspartierna tillsammans förhandlat om kriterierna, eftersom Rydmans förslag totalt torpederades av både SFP och Samlingspartiet.

I mitten av augusti godkände regeringen enhälligt den förordning som fastställer fördelningsgrunderna för STEA-bidrag till social- och hälsoorganisationer. Förordningen betonar tydli-

gare än tidigare det uppsökande och mötande arbetet vid beviljandet av bidrag, men där har också främjandet av likabehandling skrivits in. Den här förordningen fungerar som styrdokument då höstens bidragsansökningar går igenom.

I en tid där vi vet att finansieringsnivån kommer att sjunka betydligt är det av största vikt att processen är transparent och att det går att lita på att organisationerna står på samma startlinje. Till skillnad från i våras upplever jag att vi nu är närmare en sådan utgångspunkt. I slutet av året kommer ännu regeringen att förhandla om fördelningen av bidragen på basis av tjänstemannaberedningen. Osäkerheten kring kriterierna och ansvarige ministers egna utspel i frågan gör inte ansökningsrundan lättare för organisationerna. För organisationerna är sänkningen av finansieringsnivån en katastrof i vilken man samtidigt behöver prioritera, anpassa verksamheten, samarbeta och söka kompletterande finansiering för att alls hållas vid liv.

Själv är jag mycket besviken på de beslut som fattats och upplever att man inte förstått konsekvenserna av besluten. De är både fatala och enorma. Okunskapen kring tredje sektorns roll och det arbete de faktiskt gör skiner igenom bland de drivande krafterna bakom de här nedskärningarna. Det här beslutet hör till dem jag har mycket svårt att acceptera. Så här ska staten inte behandla våra livsviktiga organisationer som ger hjälp och stöd åt personer i utsatta situationer. Det är oansvarigt och bevitnar inte bara om okunskap utan brist på empati. Ett sådant samhälle vill jag inte ha.

Sandra Bergqvist
förbundsordförande

Vi hörs är Svenska hörsselförbundets medlems-tidskrift och den enda svenskspråkiga tidskriften i Finland som fokuserar på hörselfrågor. Tidskriften utkommer med fyra nummer per år och skickas till alla medlemmar i förbundets föreningar. År 2026 ges Vi Hörs också ut som e-tidning på vihors.horsel.fi.

Utgivare
Svenska hörsselförbundet rf

Ansvarig redaktör
Nora Strömman

Redaktör
Anne Sjökvist

Prenumerationer
Pris för årsprenumeration är 25 euro
Lösnummer 7 euro

Nästa nummer utkommer i december
Skicka material senast 6.11.2026
Tema: Hörsel och hjärnhälsa

Respons, material och adressändringar
anne.sjokvist@horsel.fi eller per post till
Nordenskiöldsgatan 18A, 00250 Helsingfors

Redaktionsråd
Nora Strömman
Emmy Nyström
Sandra Alldén
Emil Rönnberg

Pärmbild: Agnes Wärn och Eivor Larpes på HiAs äventyrläger för barn. Foto: Eivor Larpes

Layout och ombrytning
Anne Sjökvist

Annonser
Johnny Åstrand och redaktionen

Upplaga: 3200

Tryckeri: KTMP Group

ISSN 0787-9520

Vi hörs finansieras med medel från Amos Andersons fond och understöd från Social- och hälsovårdsministeriet.

Svenska hörsselförbundet

Nordenskiöldsgatan 18A
00250 Helsingfors
tfn. 050 476 2475
kansli@horsel.fi

Verksamhetsledare
Nora Strömman
nora.stromman@horsel.fi, 044 533 3964

Rådgivare
Maija Nilsson
maija.nilsson@horsel.fi, 044 533 3649

Ekonomiansvarig
Karola Asplund
karola.asplund@horsel.fi, 044 243 3463

Redaktör
Anne Sjökvist
anne.sjokvist@horsel.fi, 050 301 7202

Informatör
Emmy Nyström
emmy.nystrom@horsel.fi, 050 314 0015

Evenemangskoordinator
Annica Wahrman (tjänstledig)

FÖRBUNDSSTYRELSEN 2026-2028

Förbundsordförande
Sandra Bergqvist, Nagu

Vice ordförande
Anita Ismark, Korsnäs

Styrelsemedlemmar
Pehr Löy, Jakobstad
Solveig Thun-Wilén, Esbo
Eivor Larpes, Vasa

Suppleanter
Cecilia Linder, Umeå (Malax)
Nils-Erik Kloov, Korsholm

LEDARE

Hörselfylld höst

Nora Strömman
verksamhetsledare

Svenska hörsselförbundets höstsäsong innehåller månatliga digitala föreläsningar med forskare och sakkunniga inom olika områden som berör hörseln. Våra fysiska föreläsningar i Helsingfors och i Österbotten är denna höst inriktade på vad som kan göras när hörseln blivit sämre och hur man kommer igång med hörapparatanvändningen. Det ordnas också ett seminarium om hörselns olika stadier samt endags- och tredagarskurser för hörapparat- och implantatanvändare och personer som vill få mer stöd i sin hörselvardag. Utöver dessa föreläsningar ordnas fortbildning för hörselrådgivare och en introduktion om induktionsslingor i allmänna utrymmen.

Inom projektverksamheten fortsätter Hörselhunden Hasse att besöka förskolor och skolor. Projektet med interaktiva föreläsningar för barn i åldern 6–8 år roterar årligen runt om i landet. I år når projektet omkring 600 barn och 80 lärare på Åland, i Östnyland och i Västnyland. Under hösten erbjuder vi även gratis hörseltestning i Helsingfors som projektverksamhet.

Svenska hörsselförbundet har under de två senaste åren handhaft sekretariatet för Nordiska hörselskadades samarbetskommitté. Som avslutning på denna period ordnar vi tillsammans med HOYR från Färöarna och Høreforeningen i Danmark ett projekt kring inledande kontakt och kunskapsutbyte om hörselfrågor på Grönland.

Genom projektet Hur hör Svenskfinland har Anne Sjökvist nu besökt 60 organisationer och nått 1687 personer med föreläsningar om hörselfrågor. Anne fortsätter nu på förbundet som redaktör för tidningen Vi hörs.

Ett pågående arbete är även den svenskspråkiga audionomutbildningen som genom gemensamma insatser blir verklighet på yrkes-högskolan Arcada. Det råder stor brist på audionomer, och en svenskspråkig utbildning har inte ordnats sedan 2010, trots många försök tillsammans med olika aktörer. Utbildningens anmälningsdatum har flyttats framåt till 30.11 och utbildningen startar i januari 2027. Om du känner någon som har en yrkeshögskoleexamen inom hälsovården finns här en unik möjlighet att utbilda sig till ett yrke med stort behov av arbetskraft.

Medan hösten är i gång blickar vi framåt med ett digert handlingsprogram som sträcker sig till 2028 och många nya projekt. Kring nästa års finansiering finns dock en ovisshet som vi delar med de andra organisationerna som får STEA-understöd.

Vår målgrupp, svenskspråkiga med hörselnedsättning, omfattar omkring 40 000 i Finland, från dem med lindrigt till gravt nedsatt hörsel. Med nästan 3500 personer i föreningsverksamheten ger vi service till nästan 10 procent av alla som har utmaningar med hörseln på svenska. Behovet kommer heller inte att mins- ►

ka enligt Världshälsoorganisationen, WHO, som förutspår att en miljard unga kommer att drabbas av hörselnedsättning på grund av dåliga lyssningsvanor.

WHO bekräftar även nu att hörapparaten motverkar minnessjukdomar effektivt, så rätt stöd samt fungerande hörhjälpmedel är avgörande för livskvaliteten. Men livskvaliteten ökar inte automatiskt den dag man får en hörapparat. Det är först när man kan

använda den i vardagen som den gör verklig skillnad. Det kräver information, lyssningsträning, stöd och möjlighet att möta andra som lever med liknande erfarenheter. Våra lokalföreningar gav genom hörselrådgivningen råd och stöd 2 541 gånger under 2025. Det är inte bara en siffra. Det är över 2 500 tillfällen då någon behövde vägledning, stöd eller hjälp att hitta vägen vidare. Det säger något om hur stort behovet faktiskt är. Lokalt, nationellt och på det egna modersmålet.

Kalender hösten 2026

29.9	Föreläsning; Vad gör man när hörseln blivit sämre? Kampens servicecentral, Helsingfors kl 14-16.
1.10	Digital föreläsning med Dick Lundmark om teleslingor
2-8.10	Hörselveckan. Vi kör igång slingtestning av Svenskfinland
6-8.10	Kurs: Bli vän med din hörapparat, Hotel Kaarle, Karleby
21.10	Digital föreläsning: Hur förstår hjärnan tal i bullriga eller svåra lyssningsmiljöer Örjan Dahlström, Linköpings universitet
23.10	Temadag för alla föreningars styrelser, Tammerfors
27.10	Föreläsning: Hur kommer man igång med hörapparater? Kampens servicecentral, Helsingfors kl 14-16.
29.10	Hörseldag i Vasa, Folkhälsanhuset. Se annons sid 20.
10-12.11	Parkurs: Hälsa och hörsel, Hotel Sea Front Ekenäs
13.11	Jubileumsseminarium med anledning av förbundets 40-årsjubileum Folkhälsan, Topeliusgatan 20, Helsingfors. Se annons sid 24.
18.11	Ny med hörapparat kl 13-17, Kulturhuset Dux i Kristinestad
20.11	Fortbildningsdag för hörselrådgivare, Tammerfors
25.11	Digital föreläsning: Hur läkemedel och bullerskador påverkar hörseln Pernilla Videlhult Pierre, Karolinska institutet
1.12	Digital föreläsning: Hur påverkar AI tekniken och utvecklingen i hörapparater Stefan Stenfelt, professor i teknisk audiologi vid Linköpings universitet

Kamratstödet betydelse lyftes för audiologerna

Patientorganisationerna lyfte vikten av kamratstöd när de mötte audiologer, forskare och andra hörselspecialister på Nordiska Audiologiska Sällskapets kongress i Helsingfors i början av juni.

Programmet omfattade de senaste rönen inom audiologi, hörselrehabilitering och hörselteknik, men gav också utrymme för patient- och intresseorganisationernas perspektiv.

Svenska hörselförbundet och Kuuloliitto medverkade tillsammans som representanter för Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS) och lyfte fram betydelsen av kamratstöd för personer med hörselnedsättning..

Kuuloliittos Anniina Lavikainen belyste, med stöd i forskning, hur människor anpassar sig till livet med en hörselnedsättning och vilken betydelse kamratstödet har i den processen.

Hon lyfte bland annat att rehabilitering inte enbart handlar om hörselteknik och medicinska insatser. Minst lika viktigt kan vara att få stöd i att förstå sin situation, hitta strategier för vardagen

och möta andra som delar liknande erfarenheter.

I presentationen lyftes forskning som visar att kamratstöd kan minska känslan av ensamhet, stärka självkänslan och ge praktiska verktyg för att hantera kommunikation, arbetsliv och sociala situationer. Kamratstödet kompletterar därför den professionella rehabiliteringen genom att ge stöd i hur kunskap och strategier kan omsättas i vardagen.

Maija Nilsson från Svenska hörselförbundet gav en överblick över hur de nordiska hörselorganisationerna, medlemmar i Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté (NHS), organiserar kamratstöd i de olika länderna.

Trots stora skillnader i organisationernas storlek och förutsättningar finns en tydlig gemensam nämnare: människor med egen erfarenhet av

hörselnedsättning spelar en viktig roll i att stötta andra.

Kamratstödet kan handla om utbildade kamratstödjare, stöd via telefon, gruppdiskussioner, kurser eller lokala föreningsaktiviteter. Gemensamt är att stödet bygger på delade erfarenheter och kunskap om vardagslivet med hörselnedsättning.

För Svenska hörselförbundet var det värdefullt att få presentera dessa perspektiv inför en publik bestående av yrkesverksamma inom hörselområdet. Kongressen erbjöd en viktig möjlighet att synliggöra den roll som hörselorganisationerna spelar som komplement till hälso- och sjukvården.

Att möta andra i samma situation, dela erfarenheter och hitta vägar framåt tillsammans är för många en viktig del av att leva ett gott liv med hörselnedsättning.

Det är ett bra äppelår i år.
Anna-Greta Olsio-Tuisku i
trädgården i Finby, Närpes.
Foto: Sulo Tuisku

Gemenskap är hälsonytta

Anna-Greta Olsio-Tuisku märkte redan som ung att hon hade svårt att höra i vissa situationer. Hon var nästan pensionär när hon äntligen tog tag i hörseln och fick diagnosen otoskleros. Hon har ägnat sitt yrkesliv åt sjukvård och hälsofrågor i en vidare bemärkelse där hennes tankar om delaktighet och gemenskap för hälsans betydelse blev till ett forskningsämne och doktorsavhandling.

Anna-Greta växte upp vid Närpes Bröd, bageriet i Närpes, där hennes pappa var direktör. Hon bestämde sig tidigt för att aldrig bli egenföretagare men däremot har hon varit Närpes trogen största delen av livet och bor sedan många år ett stenkast från sitt föräldrahem.

Egenföretagare blev hon inte men en hängiven sjuksköterska, hälsovårdare och sedermera doktor i vårdvetenskap. Doktorsavhandlingen har rubriken "Delaktighet som hälsobringande nytta"; det som vi blir allt mer medvetna om att är så viktigt för oss alla, och det som kan bli svårt då man har en hörselnedsättning.

Hon var öronbarn med ständiga öroninflammationer då hon var liten och var nog redan i unga år medveten om att hon hörde dåligt. Men hon ville inte som tonåring gå till någon öronläkare och reda ut orsaken till besvären. Hon tyckte att hon klarade sig. Hon

flyttade tidigt hemifrån, gick gymnasiet i Kristinestad och därefter till sjuksköterska i Vasa.

– Hörselnedsättningen märkte jag mest av när jag skulle mäta blodtryck och då insåg jag att det var stor skillnad hur jag hörde på vänster och höger öra. Mitt högra har alltid varit sämre.

År 1969 blev hon färdig sjuksköterska och året därpå fick hon tjänst på bäddavdelningen på Närpes lokalsjukhus. Med undantag av ett år som lärare vid barnskötarutbildningen i Kristinestad samt vidare studier och forskning har hon varit Närpes HVC trogen. Hon har jobbat som skolhälsovårdare och kontaktperson för hälsofostran och de sista femton åren som ledande skötare. Drivet att utbilda sig vidare och forska om hälsa har dock varit starkt.

– Jag har alltid tyckt om att jobba förebyggan-

de och jag har genom mina förtroendeuppdrag insett att beslutsfattarna inte alltid har samma bild av hälsa som jag.

Beslutfattarnas hälsobild blev ämnet för hennes magisteravhandling då hon blev hälsovårdsmagister från Åbo Akademi 1992. Beslutsfattarna ser gärna endast till kostnadskalkyler och lönsamhet, alltså yttre faktorer, men inte så mycket till betydelsen av inre faktorer i avseende till hälsa.

Hon har suttit på många olika förtroendeposter sedan mitten av 80-talet, bland annat som Närpes representant i fullmäktige och senare nämndmedlem vid Bottenhavets sjukhus, i K5 – hälsosamarbetet mellan fem sydösterbottniska kommuner – i Kårkulla fullmäktige och åtta år som ordförande i Österbottens nämnd inom Kårkulla. En period satt hon också i kommunfullmäktige i Närpes stad.

– Men det var ingenting för mig, jag ställde inte upp i fler val.

Det är inom hälso- och sjukvården hon vill verka och förändra synen på hälsa, vad som gör att vi mår bra. När hon gick i pension från Närpes HVC 2009 kunde hon äntligen söka en doktorandplats. Hon blev antagen och mitt under coronapandemin, i oktober 2020, disputerade hon vid fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier vid Åbo Akademi med doktorsavhandlingen som visar på relationernas och gemenskapens betydelse för hälsan.

Hon genomförde djupintervjuer med människor som kallades till 50-årshälsoundersökning och bland dem som deltog i det så kallade Botniaprojektet som handlade om förebyggande diabetesvård. Hon undersökte hur de intervjuade upplevde begreppet delaktighet, hur de såg på sin egen hälsa och vad de upplevde är nyttigt för välmåendet och hälsan.

Hon kom fram till att man inom vården borde se sammanhanget runt människan och lyfta fram exempelvis familjens roll som hälsofrämjande faktor, inte bara stirra sig blind på sjukdomen och kostnaderna kring den.

Anna-Greta blev doktor i hälsovetenskaper år 2020.

Att vara tillsammans med andra är något människor sätter värde på.

– Gemenskap är viktigt för oss, och är en nyttokälla som ger mer hälsa i livet och mer liv i hälsan. Nu har jag inga offentliga förtroendeuppdrag längre men jag är med i Odd Fellows Rebeckalogs här i Närpes och där pratar vi om systerskapet som gemenskapens nyttokälla.

Men hörseln då? Den tog hon tag i först 2007, två år innan hon gick i pension, och då sökte hon hjälp för svår tinnitus. Hon fick diagnosen otoskleros, en hörselsjukdom som finns i släkten, och hon blev opererad på högra örat.

– Tinnitus blev bättre men inte hörseln så jag fick hörapparat och klarar mig bra med den. Jag hade inte tyckt att jag haft alltför stora problem i vardagen, Närpes HVC är ju en liten enhet, men vid större infösamlingar och möten hade jag förstås svårt att höra dem som satt längst bak. Själv har jag alltid satt mig längst fram.

Som många andra som levt med hörselnedsättning största delen av livet har hon hittat

strategier och därför inte upplevt det så svårt. Men när hon fick sin första hörapparat, i maj 2009, satte hon den i örat och sedan dess har hon använt den från morgon till kväll. Sedan 2014 har hon hörapparater i båda öronen.

– Det är klart att de är till stor hjälp, annars skulle jag ju inte använda dem. Jag var ofta trött och spänd innan jag började använda hörapparater men jag tänkte att det mest handlade om tinnitus.

På försommaren fick hon hörapparater av nyare modell och nu när de flyttat upp till huset i Finby från sommarvillan ska hon ta tag i invänjningen av de nya hörapparaterna med hjälp och råd av livskamraten Sulo som några år har använt dylika hörapparater

Familjen betyder mycket för Anna-Greta och vid intervjun förbereder hon Sulos födelsedag och en helg fylld av barn och barnbarn. Hon lever som hon lär och gemenskapens hälsnytta är viktig för henne.

I sin forskning har hon inte haft med hörselnedsättning som en faktor men att verkligen ta tillvara möjligheten att få hörapparater och också använda dem i sitt dagliga liv när man är i lag med andra människor anser hon vara av stor betydelse.

– Hörapparater ger större möjlighet att få känna sig delaktig i samvaron med andra människor och kan ses som en trygghets- och tillitsskapande hälsofrämjande möjlighet.

Anne Sjökvist

Distansarbete kan ge ökad delaktighet

Hörselskadade som jobbade på distans under pandemin upplevde färre problem med arbetsrelaterad och social kommunikation på jobbet.

Det konstaterar forskare från Linköpings universitet och Forskningsinstitutet Hörselbron i en första studie från ett projekt om hur distansarbete påverkar hörselskadade genom att jämföra erfarenheterna före, under och efter pandemin.

Orsaken till att man upplevde bättre kommunikation tros vara att man får mer kontroll vid distansarbete, inklusive bättre förutsättningar att påverka den omgivande ljudmiljön.

Flera intervjuade uppgav att de upplevde pandemin som en lättnad och att de kunde delta i arbetet på ett sätt som var likvärdigt med alla andra när den digitala omställningen hanterades rätt, det vill säga lämplig användning av teknik, tydlig mötesetikett och att undvika hybridmöten.

Fler studier publiceras i projektet framöver och kan ge viktiga faktorer för mer inkluderande arbetsplatser för personer med hörselnedsättning. Många har känslan att allt hänger på dem själva för att det ska fungera.

Hörselnedsättning leder ofta till en del utmaningar på arbetsplatsen i form av till

exempel ökad ansträngning, mer trötthet, större behov av återhämtning och högre för tidspensionering- och sjukskrivningstal.

Deltagarna i HiAs sommaräventyr kom från olika delar av Svenskfinland. Hemma är de kanske den enda i skolan med hörselskada, på lägret har varenda en hörapparat eller CI.

Delaktighet, gemenskap och möjligheter – nycklar till en god vardag i livet

”Man har fått träffa sina kompisar som man träffar så sällan då man inte går i samma skola.”

”Det är chill och respektfullt.”

”Det är ett kul läger, man får skratta mycket, våga göra modiga saker som man inte vågat förr.”

”Man får testa grejer som man inte gjort förr i en trygg miljö.”

”Vi förkovrar oss.”

”Det är bara roligt att vara med andra som

har hörapparat.”

”Stämningen är bra, man kan vara sig själv.”

Citaten du just läste kommer från deltagarna på HiAs Sommaräventyr i juni i Hunurijärvi, Härmä. Som arrangör blir man varm i hela kroppen!

För vårt välmående behöver vi människor känna trygghet, tillhörighet och gemenskap, men också få möjlighet att utvecklas, påverka vårt liv och uppleva att man har en menings-

full plats i samhället. Att bli sedd, lyssnad på och respekterad är grundläggande behov.

Många barn med hörselnedsättning lever i en vardag som präglas av hög kognitiv belastning och social ansträngning för att hänga med i samtal. Det leder ofta till ”lyssningströtthet” och känslan av att vara annorlunda kan infinna sig.

Barndomen och ungdomsåren är perioder då identitet, självkänsla, självständighet och sociala relationer utvecklas. Barn, unga, unga vuxna, ja vi alla har rätt att bli lyssnade på och vara delaktiga i frågor som rör oss. Delaktighet stärker både självkänsla och engagemang.

En hörselnedsättning påverkar inte bara möjligheten att uppfatta ljud och tal. Den kan också påverka kommunikation, lärande, sociala relationer, fritid och känslan av att höra till. Det är viktigt att se hela människan och inte enbart fokusera på hörselnedsättningen.

Inom HiAs barn- och ungdomsverksamhet är vi glada över att kunna erbjuda frizoner där kommunikationen sker på barnens villkor, i miljöer som är anpassade för deras behov.

Ett exempel är HiAs Sommaräventyr som ordnades för första gången i början av juni i Hunurijärvi där skogens sus och måsarnas skri var våra bakgrundsljud. Som bekant erbjuder skogen och naturen en bra ljudmiljö för alla, men i synnerhet för personer med nedsatt hörsel. Skogen dämpar brus, sänker stress och ger oss ro och vi får en behaglig akustik.

En av mina hjärtefrågor är skolgången för elever och studerande med hörselnedsättning. Eleverna och de studerande behöver få tillgång till adekvat hörselvård, hjälpmedel och pedagogiska anpassningar som de behöver – och stödet behöver komma i tid.

I skolan kan en bristande ljudmiljö, otillräckliga tekniska hjälpmedel eller bristande kunskap hos omgivningen göra att eleven behöver lägga mycket mer energi än sina hörande kamrater på att uppfatta vad som sägs. Det kan påverka både lärande, ork och möjlighe-

ten att delta socialt. Alla barn och unga både med och utan hörselnedsättning behöver kunna höra lärare och kamrater och kunna delta på lika villkor i såväl undervisning som under fritiden.

Tekniska lösningar är bara en del av helheten. Eleverna och de studerande behöver också få kunskap om sin egen hörselnedsättning, sina rättigheter och vilka strategier som kan underlätta kommunikationen. Det handlar om att utveckla en trygghet och veta vad just jag behöver för delaktighet: ”Jag behöver att du pratar tydligare”, ”Jag behöver se ditt ansikte när du pratar” eller ”Jag behöver använda mitt hörhjälpmedel.”

Att kunna vara öppen med sina behov och samtidigt känna sig accepterad är en viktig del av att utveckla självständighet och en positiv identitet.

För unga vuxna blir frågorna ofta ännu bredare. De står inför utbildning, arbetsliv, nya sociala sammanhang och ett ökat ansvar för sitt eget liv. Övergången från barn- och ungdom till vuxenlivet behöver vara tydlig och väl fungerande. Det är en period då den unga personen behöver få möjlighet att själv ta ansvar, fatta beslut och påverka vilket stöd som behövs.

Här finns utrymme för förbättring; ett helhetsgrepp, samsyn och införande av pedagogisk hörselvård vore ett önskemål i rätt riktning.

Tredje sektorn har en framträdande roll som ett komplement till hörselvård, skola och andra samhällsinstanser. I föreningarna finns möjligheter att möta andra som har liknande erfarenheter, utbyta kunskap och få kamrattstöd. Föreningar som t ex HiA – Hörselskadade i arbetslivet och DHBS – Döva och hörselskadade barns stödförening skapar mötesplatser där barn, ungdomar och unga vuxna får vara tillsammans utan att hela tiden behöva förklara eller försvara sina behov.

Där kan man få känna gemenskap, utveckla ►

sin självkänsla och upptäcka att hörselnedsättningen inte behöver vara ett hinder för att leva ett aktivt och innehållsrikt liv.

Min egen långa erfarenhet som hörselpedagog och mitt engagemang i hörselföreningar har gett mig möjlighet att se hörselnedsättning ur olika perspektiv, alla möten har fyllt min kunskapsbank. I mitt yrke har jag mött barn, ungdomar och familjer och sett vilken skillnad rätt stöd, kunskap och anpassningar kan göra.

God livskvalitet för personer med hörselnedsättning skapas genom en kombination av flera delar: fungerande hörselvård och hjälpmedel, en tillgänglig pedagogisk och social miljö, kunskap hos omgivningen, möjlighet till delaktighet och framför allt känslan av att höra till. För barn och unga är detta inte en extra

förmån – det är en förutsättning för att kunna utvecklas på lika villkor.

När professionella insatser och ideellt engagemang samverkar skapas bättre förutsättningar för att barn, ungdomar och unga vuxna med hörselnedsättning inte bara ska klara sin vardag – utan få möjlighet att leva ett självständigt, aktivt och meningsfullt liv med god livskvalitet. Det är i grunden det som delaktighet handlar om: att inte bara få finnas med, utan att verkligen få vara med – att kunna göra sin röst hörd, påverka sitt eget liv och känna att man hör hemma.

Eivor Larpes
viceordförande i HiA
styrelsemedlem,
Svenska hörselförbundet
tidigare hörselpedagog

Digital föreläsning inför Hörseldagen 2.10

Ny teknik är under utveckling men det är fortfarande teleslingan som fungerar bäst i stora salar och till alla hörapparater.

Teleslingan är fortfarande bäst!

torsdag 1.10
kl 18 på Zoom

Anmäl dig till
kansli @horsel.fi

För dig som vill lära dig mer om hur teleslingor fungerar och hur du ska göra då du är ute och kollar dem.

Hörselveckan då vi uppmärksammar hörsel extra mycket infaller i år 2-8 oktober. Fredag 2.10 är Hörselns dag i Finland. Vi kör igång projektet *Hur hörs Svensk-finland?* den veckan och alla som någon gång vistas i offentliga lokaler kan vara med.

Tanken är alltså att vi ska kartlägga var det är bra hörseltillgänglighet och var det behöver förbättras. Alla som har hörapparater med telespole, T-läge, kan vara med! Passa på då du annars besöker någon lokal.

Vi kollar om det finns teleslingor i olika lokaler, att de fungerar som de ska och sprider kunskap till lokalägare och dem som ordnar evenemang.

Vi ger också beröm där det fungerar bra!

Skicka gärna in var ni hittar fungerande/icke-fungerande slingor lokalt så vi kan sammanställa en lista på lokalerna. Då kan man lätt kolla upp olika ställen innan man bokar.

Ställen där de borde finnas teleslingor:

- kommunala samlingssalar
- bibliotek
- äldreboenden
- biografer
- teatrar
- kyrkor
- församlingshem
- mötes- och samlingssalar

Med en teleslinga blir hörupplevelsen mycket bättre. Bakgrundsljuden försvinner och det blir istället ungefär som att lyssna med hörlurar – talet går klart och tydligt direkt från ljudkällan rakt in i hörapparaten/implantatet.

Vi skickar ut material till föreningarna som kan delas ut till medlemmar som vill vara med och testa slingor. Vi börjar i hörselveckan och fortsätter så länge det behövs.

Auracast då?

LE Audio även kallad "Auracast" är en trådlös bluetooth-teknik som det talas mycket om nu. Ännu har tekniken inte helt slagit igenom och det är fortfarande teleslinga som gäller för de flesta hörapparatanvändare. Att lyssna via teleslingan påverkar inte heller strömförbrukningen.

Denna skylt (med eller utan text) ska finnas där teleslinga är installerad.

Vardagshörande

Hörsel i vardagen. För oss som har en hörselnedsättning är det vardag att hela tiden ta hörseln i beaktande. Vi skapar ständigt strategier: sätter oss längst fram, ställer oss så vi ser dem vi tror ska tala med oss, ser oss omkring för att hålla koll på elskotrar, cyklar, springande barn eller annat som kan överraska då man inte hör.

Har man levt med en hörselnedsättning länge, som jag, är alla dessa strategier en integrerad del av vardagen, jag tillämpar dem utan att tänka på det.

Jag tänker mig att det nog kan vara svårare att hitta och utveckla dessa vardagsstrategier om man hört normalt och bra hela livet och tappar hörseln på äldre dagar. Övning ger färdighet och jag har övat hela mitt liv.

Lättare vardag för oss alla blir det med de tekniska hjälpmedel som finns idag. Jag är verkligen glad att jag lever i en tid då man kan kommunicera på så många olika sätt och då det finns teknik som gör det lättare för oss att vara delaktiga i den samhälleliga gemenskapen. För hundra år sedan hade jag blivit betraktad som döv, eller kanske lomhörd, kanske lite dum. Nu är det få som märker att jag hör dåligt om jag inte berättar det.

Men jag berättar numera eftersom det också är en strategi som jag blivit allt mer bekväm i med åren. Jag tjar om att folk ska prata i mikrofon, påpekar om det inte finns teleslinga, bokar skrivtolkar och säger till redan från början på ställen där jag vet att det blir svårt att höra. Jag har blivit en hörselaktivist.

En helt annan typ av förening som jag är med skulle ordna ett evenemang häromsistens. Trots att alla vet att jag har en hörselnedsättning och att många andra medlemmar för-

modligen också hör dåligt var det någon som tyckte att "inte behöver vi väl krångla med teleslinga". Jag vet att det inte är av elakhet utan att det bara inte märks någon skillnad för dem om jag lyssnar via slingan eller inte.

För mig är skillnaden enorm. Att höra ljudet rakt in i hörapparaterna gör att jag kan slappna av och ta in det som sägs på ett helt annat sätt än om bara mikrofon används. Chansen är också mycket högre att jag kommer ihåg vad som sagts efteråt. Men det syns ju inte och märks inte för någon annan.

Samtidigt är det ju just detta som gör den gamla tekniken teleslingan är så bra. När den finns och fungerar är den bara där. Vi som kopplar på t-läget är med som alla andra i salen utan att behöva märka ut oss med att hänga något runt halsen eller fästa mikrofoner på föreläsare eller ens sitta längst fram. Teleslingan fungerar med alla hörapparatmärken så länge det finns en telespole i dem. Det är universell design som bäst, inkluderande tillgänglighet.

Ny teknik kommer och teleslingan försvinner så småningom men ännu är den det bästa vi har för hörbarhet i många lokaler och därför är det viktigt att vi som behöver den blir lite hörselaktivister. Bli det du också, använd slingan där den finns, berätta om det är något som inte fungerar med den, påpeka där den borde finnas. Och berätta också då det fungerar bra, det är lika viktigt. I hörselveckan 2-8 oktober lyfter vi upp teleslingorna extra mycket och då kan vi alla vara med. Bli en slingaktivist du med!

Anne Sjökvist
redaktör

Ny broschyr

I vår nya broschyr kan du läsa om vilka hörhjälpmedel som finns och som man kan få via offentliga vården och vart man ska vända sig. Där finns även information om vårdbidrag/handikappbidrag och tolktjänst (skrivtolkning och teckenspråkstolkning) samt information om SAMS juridiska rådgivningstjänst och Folkpensionsanstaltens rehabilitering för personer med hörselskada.

Alla våra broschyrer kan laddas ner som pdf-dokument eller beställas via vår hemsida www.horsel.fi/dokumentbank. Eller så kan du givetvis mejla kansli@horsel.fi eller ringa oss på 050 476 2475.

Hörapparater med i nya riktlinjer för att förebygga demens

Hörselnedsättning är enligt Världshälsoorganisationen, WHO, den tredje vanligaste orsaken till funktionsnedsättning i världen. I sina senaste riktlinjer lyfter WHO för första gången att användande av hörapparater bevisligen minskar risken för kognitiv försämring och demens.

Riktlinjerna rekommenderar flera hälsosamma beteenden och livsstilsåtgärder för att minska risken för demens, bland annat kognitiv träning och kognitiv stimulans samt att delta i sociala aktiviteter.

Andra rekommendationer är att öka den fysiska aktiviteten, sluta använda tobak, minska alkoholkonsumtionen, äta hälsosamt samt – även detta nytt – minska exponeringen för luftföroreningar.

Att behandla och kontrollera hjärt-kärl- och ämnesomsättningsrelaterade till-

stånd, såsom högt blodtryck, diabetes och högt kolesterol, kan också bidra till att minska risken för demens.

Genom att följa riktlinjerna menar man att upp till 45% av demensrisken kan förebyggas eller uppskjutas.

Mer än 57 miljoner människor lever med demens i världen och nästan 10 miljoner människor får diagnosen varje år.

Alzheimers sjukdom är den vanligaste formen av demens och uppskattas stå för 60-70 procent av alla fall.

World Health
Organization

Tips

Hur kan man hjälpa någon som inte vill använda sina hörapparater?

För en del tar det tid att vänja sig med de nya ljuden men också med att ha något i öronen. Ett tips är att vänja sig först i lugn miljö där också nyttan med hörapparater är tydligast. Till exempel att se på tv eller lyssna på musik hemma.

Det tar längre tid att vänja sig vid hörapparaterna i stökiga miljöer och där märks därför nyttan inte alltid direkt.

Vill du bli expert på hörselvård och audiologisk rehabilitering?

Yrkeshögskolan Arcada erbjuder en specialiserande audionomutbildning som kombinerar teori, praktik och modern hörselteknologi. Utbildningen riktar sig till dig med högskoleexamen inom hälso- och sjukvård som vill fördjupa din kompetens inom hörsel och kommunikation.

Studiestart januari 2027

- Flexibla studier som kan kombineras med arbete
- Studietid: 1,5 år (inkl. praktik och utvecklingsarbete)
- Närstudier på Arcada i Helsingfors under utvalda veckor
- Studietid: 7 januari 2027 – 31 maj 2028

Läs mer: www.arcada.fi/audionom

Kontakt:

Annikki Arola, annikki.arola@arcada.fi

Ulla Nyberg, ulla.nyberg@arcada.fi

Anmäl dig
senast 30.11.2026
www.arcada.fi/audionom

Svenska
kulturfonden

Hörseltjänst och Thure Galléns stiftelse

Vad är det bästa med att jobba som audionom?

Hedi Nilsson

Aurix, Jakobstad

– Det finns jättemånga positiva saker med att jobba som audionom men det bästa är att man får hjälpa människor. Man får träffa människor i alla åldrar och det är ett jätteintressant arbete.

Katarina Ekberg

Raseborgs sjukhus

– Det bästa med jobbet är att det är så omväxlande och en blandning av tekniska möjligheter och fina människomöten. När det gäller hörselrehabilitering så kan det ibland lyckas direkt och ibland krävs det mer av ett detektivarbete där man får klura ut olika lösningar på vad som skulle kunna fungera bäst. Jag finns där för att ge redskapen och

har tekniken för att hjälpa, men vi söker lösningar tillsammans och ger information och handledning för att den enskilda människan skall få den hjälp som behövs. Och med möjligheten att ha fått vara med och kunna bidra till en bättre livskvalitet för att underlätta i vardagen, det är fint och glädjande.

Emilia Kärpijoki

Åbo universitets-
centralsjukhus,

– Jag anser att arbetet är väldigt mångsidigt; socialt, tekniskt, intressant och passligt utmanande. Jobbet går ut på att sköta om hörselrehabilitering vilket innehåller hörselundersökningar, planering tillsammans med patienten, utprovning av hörapparater och kontroller. Dessutom utförs diagnostiska undersökningar med mera. Detta gör att arbetet känns passligt utmanande. Man får hålla en egen mottagning, men också ha kollegor att samarbeta med. Audionomer har bekväma arbetstider. Det ordnas regelbundna skolningar angående hörapparater eftersom

de uppdateras årligen. Det är mycket givande då man lyckas hjälpa en människa med försämrad hörsel, då har man hjälpt till med att upprätthålla bättre livskvalitet.

Stina Fröberg

pensionerad audionom
Åbolands sjukhus

– Det är ett jätte intressant arbete, tekniken utvecklas ju hela tiden, så det är kontinuerlig inskolning av nytt. Så tycker jag också om patientkontakten, att det är regelbundna återkommande besök. En stor del av arbetet är undervisning av användningen/skötseln av hörappsraden/hjälpmidlet. Det är också ofta fråga om problemlösning då man justerar hörbarheten i apparaterna.

Kortkurs

NY MED HÖRAPPARAT

29 oktober 2026 | Vasa kl.15-19

Folkhälsanhuset, Eksalen
Rådhusgatan 25, Vasa

Program:

Leva med en hörselnedsättning, hörselrådgivare Siw Östman
Örat och hörseln, audionom Heidi Nilsson

Hur fungerar hörapparaterna? hörseltekniker Dick Lundmark

Parallellt

Appar och happar (hörapparater)
hörselrådgivare Olle Hägglund hjälper med appar och parkoppling
mellan mobil och hörapparater

Ordnas med
understöd av
Aktiastiftelsen i Vasa

Anmälan till siw@ostmans.net eller 050 532 7440 senast 23.10

Kortkurs

NY MED HÖRAPPARAT

18 november 2026 kl 13-17

Kulturhuset Dux Sjögatan 21, Kristinestad

Kortkurs för personer som nyligen fått hörapparat eller personer som önskar mer stöd i sin vardag med hörapparaten och information om hjälpmedel och teknik som finns. Denna dag får du bekanta dig med olika hörhjälpmedel och lära dig hur de fungerar.

Svenska hörselförbundet bjuder på kaffe och tilltugg.
Kursen är avgiftsfri och öppen för alla.

Anmälan: kansli@horsel.fi eller ring 050 476 2475 senast 11.11

Ordnas med
understöd av
Sparbanksstiftelsen
i Kristinestad

HUR GICK DET SEN? Läs första artikeln i vårt arkiv vihors.horsel.fi

Nu kan Anton spela igen

Då vi skrev om Anton Plogman och hans sällsynta diagnosen takfönstersyndrom för ett och ett halvt år sedan hade han nyligen genomgått en första operation och visste inte ännu hur resultatet skulle bli. Det visade sig att det inte blev så bra som han önskat och att det skulle bli svårt att syssla med musik fullt ut.

I början av året gjordes en andra, mer avancerad, operation och i november deltar han i en hyllningskonsert för ABBA, något som var helt otänkbart för ett år sedan.

Takfönstersyndrom är en ovanlig sjukdom i innerörat där det finns en liten öppning i benet ovanför balansorganets övre båggång. Det gör att tryck och ljud påverkar balansorganet på ett onormalt sätt. Anton hade balansproblem, svår ljudkänslighet, autofoni som gjorde att han hörde sin egen röst eka in i huvudet och oscilopsi som gör att synfältet vibrerar.

Takfönstersyndrom kan opereras på två sätt; vid den enklare transmastoid-metoden går man in bakom örat, medan den mer komplicerade MFC-metoden kräver en neuroki-

Anton använder alltid formgjutna öronskydd när han håller på med musik. Foto: privat.

rurg eftersom man måste öppna skallbenet för att komma åt örat. Efter transmastoidoperationen i januari 2025 blev en del av symptomen bättre medan andra blev värre. Oscilopsin blev till exempel mycket värre.

Då började man fundera på MFC men öronläkaren på Åbo universitetssjukhus hade aldrig genomfört en sådan operation tidigare. Han beslöt ändå att erbjuda Anton operationen och efter mycket funderande tackade Anton ja. I januari i år opererades hans vänstra öra med MFC-metoden och resultatet var alltså lyckat.

Efter en månad då det kändes som att konstant ha

vatten i örat släppte allt plötsligt en måndag morgon och örat var helt öppet.

– Jag slipper autofonin och även vibrationerna i synfältet har minskat väldigt mycket. Jag är tacksam för alla grupper man hittar på nätet där folk delar med sig av egna erfarenheter. Hade jag inte läst och diskuterat med andra som gjort operationen hade jag kanske inte vågat.

På höger öra finns symtomen kvar men mildare än de var på vänster öra.

– Operation är ju en sista utväg. Redan nu har jag mycket mer ork, energi och livsglädje så jag kanske nöjer mig så här.

Marika Faldetta är verksamhetsledare, Christina Kia Kaltiokallio medlemssekreterare och Lisbeth Faldetta kassör i föreningen. Alla tre är också hörselrådgivare.

Hörselrådgivning är verksamhetens kärna

Från Hangö till Kyrkslätt, Hörselföreningen i Västnyland har ett vidsträckt område att täcka. Men de klarar det bra; på sju olika platser har föreningens hörselrådgivare varje månad mottagning på fasta tider och bara i år har de hittills hjälpt över 500 personer.

Därtill deltar de i mässor och seniordagar som ordnas i landskapet, de hjälper till i Kuuloliitos Hörselbuss när den kommer till trakterna

ett par gånger i året, och många gånger hör folk av sig direkt till dem.

Det är ingen överdrift att säga att hörselrådgivningen är kärnan i föreningens verksamhet.

– Den behövs, det kommer alltid folk på våra mottagningar. Ibland kommer också finskspråkiga och då gör vi så gott vi kan. Vi hjälper alla.

Mottagningsplatser och -tider är samma varje år och annonseras ut på hemsidan, sociala medier och i lokaltidningarnas förenings-

spalter. Nytt är att Hangö också har en fast plats och tid.

Föreningen har sju hörselrådgivare. Populärast av alla är Christina Kia Kaltiokallio som jobbat som audionom ända upp i 70-årsåldern. Nu har hon varit pensionär i tio år men har fortfarande befogenheter tack vare sin utbildning som de andra inte har. Till exempel kan hon rensa ut vax, något som behövs titt och tätt.

– Det händer ibland att folk vill träffa Kia uttryckligen och hellre väntar ett tag än kommer till någon av oss andra, skrattar Lisbeth.

Lisbeth och Marika Faldetta är mor och dotter. Marika jobbar ungefär tio timmar i veckan som verksamhetsledare och sekreterare i föreningen, resten av tiden jobbar hon inom äldreården. Lisbeth är föreningens kassör.

Mycket av Marikas arbetstid går åt till bidragssansökningar. Föreningen har ingen egen lokal utan hyr in sig på olika ställen för möten och kaféträffar.

När de tre eldsjälarna pratar kommer det idéer på löpande band.

– Jo, vi vill göra mer än vi har resurser för kan man gott säga, skrattar Marika.

En idé de gärna vill genomföra är att under ett års tid göra en turné i Västnyland och besöka skolor, äldreboende och åka hem till folk

som behöver hjälp. Då skulle de nå många fler än de gör på sina mottagningspunkter nu.

Men det ordnas förstås andra aktiviteter än hörselrådgivning också. Ungefär en gång i månaden – förutom under sommaruppehållet – ordnas medlemsträffar, ofta kaféträffar med någon föreläsning. En sommarresa brukar de också göra, i år gick den till Sagalunds museum.

I höst väntar kaféträffar, höstmöte och traditionell julfest då alla som fyllt jämnt under året uppvaktas. Och så seniormässan och alla hörselrådgivningar förstås.

– Det är så givande att vara engagerad i det här. De tacksammaste människorna som finns är nog de som blir hjälpta med sina hörapparater, säger Lisbeth.

Nästa år fyller föreningen 40 år och nu ska styrelsen ta itu med att planera för det. Hur de ska fira har de ännu inte bestämt men något festligt kan medlemmarna räkna med.

Hörselföreningen i Västnyland rf
Bildades: 1987

Medlemsantal: 486

Verksamhet: Hörselrådgivning, månadsträffar, utflykter, julfest.

Kontakt: verksamhetsledare Marika Faldetta 0451811880, vastnyland@horsel.fi

Hemsida: www.vastnyland.horsel.fi

Sommarresan gick i år till Sagalunds museum på Kimitoön. Den är ett uppskattat inslag i föreningens verksamhet.

HÖRSELSEMINARIUM

med anledning av förbundets 40-årsjubileum

fredagen den 13 november kl 13-15

Folkhälsan, Topeliusgatan 20, Helsingfors

Föreläsningar:

Sambandet mellan minnessjukdomar och vikten av att använda hörapparater
När hörapparaten inte längre räcker till

Festtal av ordförande Sandra Bergqvist

Kaffe och kaka

För alla intresserade

Anmälningar tas emot på kansli@horsel.fi senast 5.11.

Du kan också anmäla dig via vår hemsida där även minutprogrammet publiceras.

Höstens digitala föreläsningar

Örjan Dahlström

21.10 klockan 18-19.30

Örjan Dahlström arbetar vid Linköpings universitet där han forskar i hur hjärnan förstår tal vid kommunikation under ogynnsamma lyssningsförhållanden. Han föreläser om hur hörselnedsättning påverkar vardagen och vilka faktorer som kan underlätta kommunikationen.

Pernilla Videhult Pierre

25.11 klockan 18-19.30

Pernilla Videhult arbetar vid Karolinska Institutet och forskar bland annat om bullerskador, ototoxiska ämnen och om hur olika faktorer påverkar innerörat. Pernilla föreläser om hur bullerskador och läkemedel påverkar hörseln.

Stefan Stenfelt

1.12 klockan 18-19.30

Stefan Stenfelt är professor i teknisk audiologi vid Linköpings universitet. Han föreläser om hur AI påverkar tekniken i våra hörapparater.

Våra digitala föreläsningar hålls via Zoom och skrivtolkas. Anmäl dig via mejl kansli@horsel.fi eller via händelsekalendern på hemsidan.

När alla i hemmet hör dåligt

Jag har en hörselnedsättning och hör med hjälp av kokleaimplantat. Hemma delar jag och min partner vardagen med två vita döva katter som nu är två och ett halvt år gamla. De heter Ama och Rio. En av orsakerna till att vi ville adoptera just dem var att de är döva.

Jag ska berätta lite om hur vår vardag tillsammans fungerar. Mina katter jamar förstås, men deras läten låter lite annorlunda än hos de hörande katter jag mött genom åren. När de vill ha uppmärksamhet eller när de leker med varandra hörs det tydligt. Trots att de inte kan höra sina egna röster har de hittat sina egna sätt att uttrycka sig.

De hör inte när jag ropar deras namn eller när någon knackar på dörren. Hemma har vi en dörrklocka som är kopplad till en blinkande lampa. När någon ringer på dörren blinkar lampan i vardagsrummet, precis som den gör för att uppmärksamma mig då jag själv också har svårt att höra dörrklockan.

Ama och Rio har lärt sig att lampans blinkningar betyder att någon är utanför dörren, och då kommer de ofta sprin-

gande för att se vem som har kommit. De använder - precis som döva människor - synen istället för hörseln för att tolka vad som händer omkring dem.

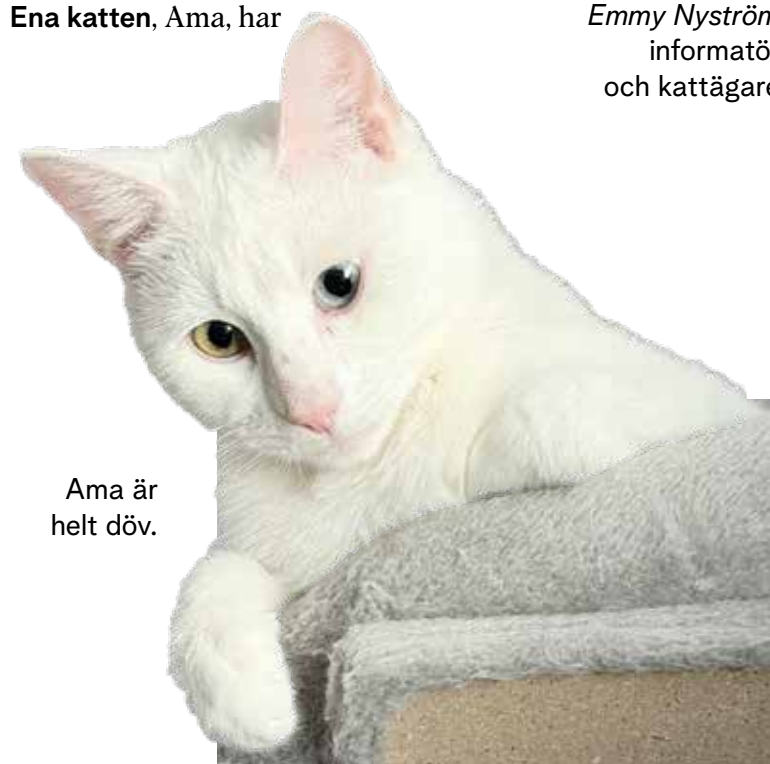
De båda följer med noggrant och håller koll på vad vi gör. Om jag vill få deras uppmärksamhet blinkar jag med lampan eller stampar lätt i golvet så att vibrationerna känns. När jag kommer hem hör de inte att dörren öppnas, så jag får ibland väcka dem försiktigt där de ligger och sover.

Ena katten, Ama, har

förstått att vi inte heller alltid hör henne. Om hon vill ha vår uppmärksamhet skrapar hon mig försiktigt med tassens.

En sak som skiljer sig från livet med hörande katter är att jag inte bara kan ropa på dem när jag undrar var de är. Ibland känns det som att de har försvunnit spårlöst. Men efter att ha levt med dem länge har jag lärt känna deras vanor så jag vet var jag ska börja leta efter dem. Kanske har de krupit in i klädsåpet eller så sover de under fåtöljen.

Emmy Nyström
informatör
och kattägare

Ama är helt döv.

Taxi**OLAV NORRBÄCK, ESSE**

minibuss 8+1 pers.
invataxi
tfn: 0500-836 127

TAXI Peter Rönnholm

1+8, 1+8 inva taxi, 1+19 pers. buss
Tel. 0500-865 220

Boka höststädningen

- Städning
- Byggstädning
- Fastighetsskötsel inom- och utomhus

Firma K. Rusk
Molpe | 046-574 3685
rusk.kristoffer@gmail.com

Barman Anders Fma

- Timanttiporaukset ja -sahaukset
- Diamantborrning och -sågning
- Kaikki rakennussaneeraukset
- All byggnadssanering

040 728 7339

Rosenlundsvägen 83, 10710 Snappertuna

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

VÅR MOTTAGNING FORTSÄTTER PÅ SAMMA ADRESS

- ✓ Justering och rengöring av hörapparater
- ✓ Öronläkartjänst
- ✓ Hörselundersökningar
- ✓ Försäljning av hjälpmedel och tillbehör

Gustaf Nyman - specialist inom öron-, näs- och strupsjukdomar

Heldi Nilsson och Nancy Lindfors
- audionomer, sjukskötare

Stationsvägen 1 Jakobstad · 06-781 3580
info@aurix.fi

Vi finns på II-våningen

Aurix

HÖRSELTJÄNST · KUULOPALVELU

Närpes - Kristinestad med omnejd

Transporter med 1 + 8 pers.
invautrustade bilar
* FPA-sjukhustransporter, även rullstol och bår
* Färdtjänster
* Klipp ut och spara
Övriga beställningskörningar

Ring oss så ordnar vi transporten!

TAXI NYBACKA

0400-561 673 Lasse
050-353 2005 Annika
040-844 0880 Kenneth Bergqvist
0400-261 058 Jens Tåg

Nödmeddelanden via sms

Vet du att du kan göra en nödanmälan genom att skicka ett textmeddelande till nödnumret 112. Tjänsten är för dig som har svårt att höra i telefon eller tala.

Ett nödtextmeddelande är ett vanligt sms-meddelande.

Du kan inte skicka bilder eller videor som multimediameddelanden eller meddelanden i till exempel WhatsApp.

Skriv detta i det första meddelandet:

Kommun och adress
Vad har hänt

Extra information, om du har Ditt namn

En nödcentraloperatör kan sedan skicka fler frågor till dig via sms. Ibland frågar de om du kan tala eller om någon annan på plats kan ringa.

SAMS FUNKTIONSRÄTTSSEMINARIUM

FUNKTIONS-
NEDSÄTTNING
OCH AI

27.10.2026 KL.9-15
I HELSINGFORS
OCH ONLINE

Kave Noori, intressepolitisk ombudsman i AI-frågor vid European Disability Forum, och AI-forskaren Reidar Wasenius med flera talar under seminariet.

Seminariet är kostnadsfritt och tillgängligt.
Lunch ingår.

samsnet.fi/seminarium
Anmäl dig senast 18.10

112-appen

En app som det faktiskt är riktigt bra att ladda ner i sin mobil är 112-appen.

När du ringer nödsamtal via appen förmedlas din geografiska position automatiskt till nödcentralen. Via appen får du dessutom varnings- och myndighetsmeddelanden direkt till din mobiltelefon.

I menyn "Inställningar" kan du justera vilka aviseringar du får från appen. Godkänn alla behörigheter som appen begär, så att du får varningsmeddelanden när du befinner dig i ett riskområde. Ge appen också tillgång till telefonens positionsdata. På så sätt förbrukar appen mindre batteri. Håll appen aktiv genom att öppna och uppdatera den regelbundet.

Alla dessa appar

Text: Dick Lundmark, hörseltekniker

Moderna hörapparater är små datorer och ibland kan det kännas lite överväldigande att hålla reda på allt. Ska man behöva vara ingenjör för att använda hörapparater? Vår nya tekniksida ger tips och svarar på läsarnas tekniska frågor om hörapparater och hörhjälpmedel. Det första vi tar upp är hörapparaternas trådlösa Bluetooth-egenskap.

De flesta hörapparater har nuförtiden möjlighet att anslutas till smarttelefon via Bluetooth-egenskapen. Man har möjlighet att styra hörapparaterna med en applikation (app i dagligt tal) som kan laddas ner till smarttelefonen och fungerar som en fjärrkontroll. Via Bluetooth-egenskapen kan man få telefonsamtalen hörbara direkt till hörapparaterna med vilken mobiltelefon som helst, det behöver alltså inte vara smarttelefon.

Via smarttelefon finns fler funktioner, man kan också lyssna på musik eller ljudböcker direkt i hörapparaterna, trådlöst utan hjälpmedel emellan. Denna trådlösa ljudöverföring från smarttelefonen till hörapparaterna kallas för streaming.

Det kan vara bra att veta att man inte måste ansluta hörapparaterna till smarttelefonen och använda appen om man inte tycker att man har behov av det. De fungerar som vanligt ändå och man kan ändra volym och byta program på själva apparaten.

En sak som är mycket viktig då man använder trådlösa Bluetooth-egenskaper är att man måste stänga av och sätta på telefonen

minst en gång i veckan. Det räcker alltså inte att starta om telefonen utan den ska vara helt avstängd. Ta som vana att stänga av och på telefonen exempelvis på söndag morgon vid frukosten. Erfarenheten från flera års problemlösningar visar att man mer sällan får problem med de trådlösa egenskaperna genom att göra detta.

De nyaste hörapparaterna kan kopplas direkt till tv, radio och datorer som har Bluetooth-inbyggd. Har man fått hörapparater med Bluetooth-egenskap ska audionomerna hjälpa till med att få det att fungera men i vissa välfärdsområden får man betala extra för detta. Man får också med sig hem en manual men sådana är inte alltid så lätta att ta till sig.

I Sverige har region Östergötland tagit fram lathundar för hur man parkopplar hörapparater och smarttelefoner. Hörsselförbundet har tillstånd att använda dessa och om du vill ha en sådan kan du mejla till kansli@horsel.fi eller ringa kansliet 050 476 2475. Vi behöver veta vilket märke dina hörapparater har och om du har en androidtelefon eller iPhone.

Ställ frågor till Dick

Har du en teknikfråga till Dick? Skicka till anne.sjokvist@horsel.fi eller ring Anne på 050 301 7202 så förmedlar hon frågorna till Dick.

Han lovar att svara på alla och sedan publicerar vi ett urval på denna sida.

Hörselrådgivarna är ditt stöd i vardagen

Det finns omkring 60 utbildade hörselrådgivare runt om i våra föreningar i Svenskfinland. Tveka inte att höra av dig till dem om allt från råd inför hörapparatsutprovning till att lära dig hur tekniken fungerar i dina apparater. Hörselrådgivarna är ditt stöd i hörselvardagen.

Föreningarnas hörselrådgivare jobbar på lite olika sätt. Många har fasta punkter där de har mottagning med jämna mellanrum, andra svarar helst på frågor och hjälper via telefon eller mejl. Man hittar kontaktuppgifter till alla på föreningarnas hemsidor eller så kan man ringa en kontaktperson och fråga (kontaktuppgifter på sid 33).

Hörsselförbundet ordnar utbildningarna och årliga fortbildningar för hörselrådgivarna för att de ska vara uppdaterade med senaste hörapparater och deras funktioner och teknik. Under senaste utbildningen 2025 ägnades mycket tid åt parkoppling mellan hörapparaterna och mobiler, det som Dick skriver om på tekniksidan här invid. Får du inte detta att fungera lönar det sig alltså att ta kontakt med föreningens hörselrådgivare.

Margareta Rönn från Jakobstad deltog i hörselrådgivarutbildningen 2025. Här tränar hon på att parkoppla hörapparat med mobiltelefon via Bluetooth-egenskapen.

ANNONS

VINTERDÄCK!

ESSPART

LEIF RÅDMANS | GSM 050-562 2491
ESSEVÄGEN 312, 68820 ESSE | GSM 040-703 9164
VÄLKOMMEN!

RIS-ESSET / ESSE GYMMET / TAXI

Det mesta inom skogsbruk, från förnyelse till ris och stubbar.

Peter Gunell 0400-848 815

Parkurs

HÄLSA OCH HÖRSEL

10-12.11. 2026

Hotel Sea Front, Ekenäs

Vill du och din partner, vän eller anhörig fördjupa er i hur hörsel och välmående hänger ihop?

Det blir tre dagar med föreläsningar om hörsel, hörhjälpmedel och kommunikation, varvat med fysiska aktiviteter och stunder för återhämtning. Kursen ger både kunskap och gemensamma verktyg för att stärka kommunikationen och må bra tillsammans.

Pris: 60€ (inkl. program, logi, traktering)
30€ om du inte övernattar på hotellet

Sista ansökningsdatum: 30.9.2026

Kursledare
Siw Östman
svarar på frågor:
siw@ostmans.net
050 532 7440

SÅ ANSÖKER DU

Fyll blanketten på sidan 31-32 och skicka den till adressen längst ner på blanketten. Vänligen fyll i två blanketter för parkurser. Kom ihåg att posta din ansökan i tid - Postens leveranstider kan dra ut på tiden. Du kan även ansöka via vår webbsida: www.horsel.fi/kurser

Deltagare till våra kurser väljs på basis av ansökan. Personer som inte tidigare deltagit i en kurs har företräde. Från och med 2025 kan du delta högst varannat år i förbundets STEA-finansierade kursverksamhet. Ändringen möjliggör att alla får plats på kurserna och att det alltid finns ny information och kunskap om hörsel för de som deltar aktivt i kurserna.

Kriterier för deltagande är även sociala faktorer och hälsofaktorer. Man behöver inte vara medlem i en hörselförening för att ansöka till våra kurser!

Vid frågor kontakta oss på e-post kurser@horsel.fi, tfn. 050 476 2475. Vid avbokning senast två veckor före kursstart uppbärs ingen avgift. Vid senare avbokning krävs läkarintyg.

Meddela kursledaren senast 10 dagar före kursstart om du sover hemma, uteblir från programpunkt eller måltid som medför kostnad. Antalet deltagare på kurserna är 12-16 personer.

ANSÖKNINGSBLANKETT TILL KURS

Namn på kurs jag ansöker till: _____		
Tidpunkt för kurs: _____		
Namn	Kvinna ☐ Man ☐	Födelseår
Adress		
Postnummer	Ort	
E-post		
Telefon		
Anhörig som kan kontaktas vid behov		Person jag tar med på parkursen
Namn		Namn, födelseår
Telefon		Telefon
Har du tidigare deltagit på våra kurser? ☐ Nej ☐ Ja, vilket år?		
Egen bedömning av hörselskada ☐ lindrig ☐ medelsvår ☐ grav ☐ ingen hörselskada		
Användning av hörapparat Jag använder mina hörapparater eller CI dagligen: ☐ under 2h ☐ 2-4h ☐ 4-6h ☐ hela dagen ☐ jag har inte lärt mig använda mina hörapparater regelbundet		
Har du t-läge? ☐ ja ☐ nej ☐ vet ej ☐ jag har inte hörapparat		
Berätta hur hörselskadan påverkar ditt dagliga liv		
Annat relevant som kursledaren bör veta		

VÄND

Varför vill du komma på Svenska hörselförbundets kurs?
Vad vill du ha ut av kursen? (välj alla lämpliga alternativ) ☐ hjälp med hörapparaten ☐ kamrattstöd ☐ info om hörsel ☐ info om hörhjälpmiddel ☐ motivation för hörapparatsanvändning ☐ stödja min partner ☐ avslappning och vila ☐ annat, beskriv _____
Hur rör du dig? ☐ obehindrat ☐ jag kan inte gå i trappor ☐ jag använder rollator/stav/rullstol
Var fick du information om kursen? ☐ E-post ☐ lokal hörselförening ☐ Vi hörs ☐ hörselstation ☐ horsel.fi ☐ dagstidning ☐ Facebook ☐ annat, var?
Specialdieter, allergier
Datum och underskrift

Genom att underteckna denna ansökningsblankett godkänner du att dina personuppgifter lagras i enlighet med Svenska hörselförbundets dataskyddsbekrivning. Mer info på www.horsel.fi

Sista ansökningsdag till kursen du ansöker till hittar du vid kursbeskrivningen i Vi hörs eller på www.horsel.fi.

Blanketten postas till:
Svenska hörselförbundet
Nordenskiöldsgatan 18A
00250 Helsingfors

Österbottnisk sommarsamling i Korsholm

Foto: Klas Snellman

Festsalen på Strandlid var fylld till brädden med 154 deltagare. På scenen Korsholmsgillet.

”Den som väntar på något gott, väntar inte förgäves.”

Detta fick vi erfara lördagen den 15 augusti då Österbottens hörselföreningar samlades till sin sedvanliga sommarlag. I år var det Hörselföreningen i Vasanejden som stod för arrangemanget, vilket hade förlagts till fest-lokalen Strandlid vid Karperöfjärden. Vädret var ovanligt lugnt och vackert och ramade in festligheten som blev både varm och trivsamt.

Vasaföreningens ordförande Ulla-Maj Storsjö inledde med några välvalda välkomstord som följdes av allsång ”Jag blir så glad när jag ser dig, jag blir så glad när jag hör dig...”.

Och ja, glädjen var verkligen påtaglig och hörbarheten god tack vare skrivtolkning och bra ljudanläggning.

För sång och musik stod Korsholmsgillet med Victoria Sten som solist. Vi fick lyssna till gamla godingar och också stämma in i flera allsånger. Musiken bidrog till en trevlig och lättsam stämning och lockade till dans mellan bords-raderna.

Festtalare var Pia Lagus, känd redaktör och radioröst vid Yle Österbotten.

Hennes tal berörde radion och hörandet.

Det är självklart en fördel att tala högt, tydligt och långsamt. Men det förekommer ibland situationer då hörbarheten lider av störande moment i form av bakgrundsljud eller -musik. Även telefonintervjuer kan vara problematis-ka. Talet var mycket bra och aktuellt.

Under rubriken Ordet fritt fick vi ta del av aktuell information om hörselförbundet. Pehr Löf, ny styrelsemedlem, visste berätta att STEA-bidragen kommer att minska och att prioriteringen när de fastslås är beroende av det direkta jobbet till förbundets medlem-mar. Han poängterade också vikten av daglig användning av hörapparater för att gynna hjärnhälsan och välmåendet.

Ordförande Riitta Kentala från Sydösterbot-tens hörselförening tackade för en välarrangerad fest och bjöd in oss till nästa sommarlag som ordnas någonstans i Sydösterbotten nästa som-mar. Den ser vi redan fram emot.

Dagen började med en riklig och god lunch-buffé och avslutades med kaffe och äppelka-ka. God gemenskap bland österbottniska hör-selvänner präglade dagen.

Birgitta Nickull-Snellman

Nu kan du beställa ett eget exemplar av boken

100 år av hörselgemenskap

Med en strålande jubileumsfest, den 16 maj, har vi firat att Helsingforsregionens hörselförening fyller 100 år. Vi firade tillsammans med Svenska hörselförbundet som i år fyller 40 år. Lagom till jubileet lanserade vi vår historik "100 år av hörselgemenskap". Nu kan du beställa den och samtidigt understöda Svenska hörselförbundets jubileumsfond.

Boken beskriver kampen för de lomhörda som inleddes när en liten grupp framsynta lomhörda grundade föreningen i maj 1926. Föreningen fick då på svenska namnet "Skydds-föreningen för lomhörda".

En röd tråd av kamratstöd och gemenskap bär genom 100 år av föreningsliv. Bror Henrikssons 75-årshistorik publiceras i faksimil. Den nyskrivna delen av historiken inleder med nya fascinerande rön om Hilja Kokko, vår förenings grundare.

I övrigt behandlas åren 2001 fram till vår tid. Genom sju personliga intervjuer tar vi del av en uppsjö av traditioner, minnen och program. Boken är rikt illustrerad med bilder från föreningens olika verksamheter.

I tre expertartiklar behandlas ärftlig hörselnedsättning, medicinsk hörselvård och

Redaktör Monica Bäckström signerade boken till jubileumsfestens gäster.

utvecklingen av hörapparater under 2020-talet. Vi får insikt i de otroliga framsteg som skett både i kunskap om hörsel och skötsel av hörselnedsättning. I artiklarna vågar sig våra experter också på att sja i framtiden.

Boken kan beställas från Svenska hörselförbundet. Pris 30 € inklusive postningsavgifter. Kontakt: 050 476 2475, kansli@horsel.fi

Då du beställer boken från Svenska hörselförbundet går intäkterna till förbundets jubileumsfond. Medlen som kommer in under jubileumsåret används för hörselskadade barn och unga.

Svenska hörselförbundets medlemsföreningar

Helsingforsregionens hörselförening rf

Lokal: Tölögatan 10 B 9, 00100 Helsingfors
www.helsingfors.horsel.fi
e-post: helsingfors.horsel@gmail.com
Ordf. Harriet von Koskull
tfn 050 522 7841
e-post: halle.koskull@gmail.com
Verksamhetsledare:
John Bergman
mobil: 040 539 3931
e-post: kj.bergman@kolumbus.fi

HiA – Hörselskadade i arbetslivet rf

www.hia.horsel.fi
Viceordf. Eivor Larpes
Strandgatan 17 A 12, 65100 Vasa
tfn 044 331 0338
e-post: hiakontakt@gmail.com

Hörselföreningen i Karlebynejden rf

www.karlebynejden.horsel.fi
Ordf. Glenn Hassel
Flatabackavägen 14, 67500 Karleby
tfn 040 189 6448
e-post: glen.hassel@gmail.com

Hörselföreningen i Vasanejden rf

www.vasasvenska.horsel.fi
Ordf. Ulla-Maj Storsjö
Jarlstigen 6 A 19, 65610 Korsholm
tfn 050 352 7745
e-post: ullamaj.storsjo@gmail.com

Sydösterbottens hörselförening rf

www.sydosterbotten.horsel.fi
Ordf. Riitta Kentala
Träskbölevägen 676, 66295 Töjby
tfn 040 576 8898
e-post: rkentala@gmail.com

Hörselföreningen i Västnyland rf

www.vastnyland.horsel.fi
Ordf. Ulf Heimberg
Skogsbyvägen 100, 10680 Skogby
tfn 040 843 9949
e-post: vastnyland@horsel.fi
Verksamhetsledare: Marika Faldetta
tfn. 045 1811 880
e-post: horsel.vn@outlook.com

Hörselföreningen i Östnyland rf

www.ostnyland.horsel.fi
Ordf. Anneli Holmberg
Biskopsgatan 8-10 B 11, 06100 Borgå
tfn 050 379 9972
e-post: ostnyland@horsel.fi

Jakobstadsnejdens hörselförening rf

www.jakobstadsnejden.horsel.fi
Ordf. Pehr Löf
Marstrandsvägen 9 B 6, 68600 Jakobstad
tfn 040 736 3991
Skr. Bo Forsman
Smedsvägen 11, 68600 Jakobstad
tfn. 0500 569946
e-post: bo.forsman44@gmail.com

Svenska hörselskadade i Åboland rf

www.aboland.horsel.fi
Ordf. Birgitta Kronberg
Tennbyvägen 28 bost 26, 21600 Pargas
tfn 040 718 9920

Understödjande medlem:

Widex Akustik Oy, www.widex.fi

Förbundsstyrelsen 2026-2028:

Eivor Larpes Vasa, ordförande Sandra Bergqvist Nagu, Pehr Löf Jakobstad, viceordförande Anita ismark Korsnäs, Solveig Thun-Wilén Esbo och Nils-Erik Kloo Korsholm. Cecilia Linder fattas på bilden.

Föreningarnas egna sidor där de kan berätta vad de har på gång.
Deadline för nästa Vi hörs är 13.11 och tidningen utkommer till jul.
I den finns utrymme för föreningarnas julkhälsningar och det som händer under början av 2027.

Svenska hörselskadade i Åboland rf • aboland.horsel.fi

- 26.9 Änglagård på Svenska Teatern
Fullsatt, många på väntelistan
- 8.10 Hörseldag, "Insikt-Kunskap-Mod",
i Pargas Brankis
Audionom, forskare Maria Hoff från
Göteborg föreläser om Hörsel/åld-
rande – tinnitus – ljudöverkänslighet
Musik, lunch, kaffe och lotteri
- 25.10 Skrivtolkad gudstjänst i Pargas med
kaffe efteråt i Församlingshemmet
Föreningen deltar och beställer skriv-
tolk
- 12.12 Julfest / 45-års jubileum i Dragsfjärd,
Furulund. Underhållning med Svante
Nordström och Tim Sirén
Middag med måltidsdrycker
- Lotteri och glada överraskningar

Årets hemliga resa gick den 3 september till Hyrsylän Mutka, skapat av Aira Samulin. Idag är det Airas barnbarn, Kiti Samulin som sköter om museibyn och tog emot vår grupp på 49 personer

Hörselrådgivning. Mottagningar i Houtskär, Dragsfjärd, Västansfjärd, Pargas och Åbo. Se vår hemsida och föreningsspalten i tidningarna.

HÖR DU DÅLIGT?
Vänd dig då till oss!

VÄLKOMMEN
med i vår förening,
du som är hörselskadad,
anhörig eller en person som
antar föreningens syfte.

MERA INFORMATION:
www.aboland.horsel.fi
tfn 040 7189920

**Svenska
hörselskadade
i Åboland rf**

VERKSAMHETEN
består av:

- *Månadsträffar
- *Hörselrådgivningar
- *Informationstillfällen
- *Resor och utfärder

Helsingforsregionens hörselförening rf • helsingfors.horsel.fi

Våra måndagsmöten på TG (föreningens lokal på Tölögatan) fortsätter i höst som vanligt från klockan 14.00. Föreningen bjuder på kaffe/te och tilltugg. Välkommen!

- 21.9 Minkki Huldén: Alexanderteknik (kurs på hösten) samt hörselrådgivning och kamratstöd
- 28.9 Magnus Londen: Karavanen till Ukraina
- 5.10 Anja-Bi Pulkkinen: En officersfamiljs leverne på Örö
- 12.10 Ari Kovero: Gustav Klimt och secessionisterna
- 19.10 Hörselrådgivning och kamratstöd
- 26.10 Stadgeenligt höstmöte
- 2.11 Runa Nyholm: Gero-psykiatri, hörsel och psykodrama
- OBS! 11.11 Onsdag kl. 13.30** Ateneum, Arca-na Borealis: Nordens kvinnor och esoterism. Utställningsinfo i auditoriet, ingång via gränden
- 16.11 Vi firar jubilarer: Jami val av sång/Spotify
- 23.11 Pär Stenbäck: I en vilse värld

- 30.11 Hörselrådgivning och kamratstöd
- 7.12 Carl-Magnus Fogelholm: Konni Zilliacus
- 14.12 Julfest, traditionellt program
Ahmed och Minella spelar och sjunger

Om du vill stödja föreningens verksamhet under jubileumsåret 2026 kan du göra så genom att betala ett bidrag till Sirkka och Torsten Söderholms fond vars avkastning används för att understödja svenskspråkiga hörselskadades utbildning och studier samt andra ändamål som gagnar föreningens hörselverksamhet. Med tacksamhet tar vi emot bidrag till fonden och vill tacka alla som har gett sitt bidrag hittills!
Bankkontot är Aktia
FI1940551140000666 Skriv gärna "HRH 100 år" i meddelandefältet, tack!

Jakobstadsnejdens hörselförening rf • jakobstadsnejden.horsel.fi

Hörselrådgivning ungefär varannan vecka kl. 11-12 vid kansliet, Rådhusgatan 12. Följ föreningsspalten!

Tisdag 22.9 kl. 12.30 Föreläsning av psykiater Kristian Wahlbeck med rubriken "Gemenskapens betydelse för den psykiska hälsan i en orolig tid". Börjar med kaffe. Efter föredraget diskussion och paneldebatt. Svenska gården i Jakobstad.

Tisdag 6.10 kl. 14 vid Hötorgscentret föredrag av ortopedtekniker Tommi Haapalainen om

fötternas betydelse för gång, balans och hela rörelsekedjan. Efteråt gratis fotundersökning för hugade.

Tisdag 3.11 Höstmöte och föredrag av teckenspråkstolken Gun-Britt Westerland (bilden) om hur en familjemedlem med hörselskada påverkar hela familjen och sedan lär hon ut de enklaste tecknen.

Hörselföreningen i Östnyland rf • ostnyland.horsel.fi

24.9 13-15 Cafeträff i Kompanjonsskaphuset Hörnan i Lovisa, Sibeliussg. 3.

28.9 13-15 Hörselrådgivning och apparatvård. Servicehuset Linda, Amiralsvägen 6, Söderkulla

5.10 12.15 Hörselrådgivning och hörapparatvård. Församlingshemmet, Lundag. 5, Borgå

5.10 14.00 Månadssamling, höstmöte. Församlingshemmet, Lundag. 5, Borgå

22.10 13-15 Cafeträff i Kompanjonsskaphuset Hörnan i Lovisa, Sibeliussg. 3

28.10 13.15-16.00 Hörselrådgivning och

hörapparatvård. Kompanjonsskaphuset Hörnan i Lovisa, Sibeliussg. 3.

2.11 12.15 Hörselrådgivning och apparatvård Församlingshemmet, Lundag. 5, Borgå

2.11 14.00 Månadssamling .Församlings-hemmet, Lundag. 5, Borgå

9.11 13-15 Hörselrådgivning och apparatvård. Servicehuset Linda, Amiralsvägen 6, Söderkulla

19.11 13-15 Cafeträff. Kompanjonsskaphuset Hörnan i Lovisa, Sibeliussg. 3.

7.12 13.00 Jullunch. Församlingshemmet, Lundag. 5, Borgå

Sydösterbottens hörselförening rf • sydosterbotten.horsel.fi

10.10 Teaterresa till Wasa Teater "Tillsammans". Vi åker med buss och i deltagaravgiften 40 euro ingår buss, biljett och pausservering.

26.10 13.30-15 Hörselrådgivning Folkhälsanhusets samlingsrum, Närpes.

7.11 Höstmöte i Kristinestad på restaurang Gastro. Kl 11 börjar hörselrådgivningen, 11:30 lunch, höstmöteshandlingar börjar 13.30, musik av bandet Ö-riket från Kaskö, föreläsning av läkare Björn Forsén "Full fart till 100".

10.11 Hörselrådgivning Pörtom Servicecenter kl 15-16.

10.11 Hörselrådgivning Solgärdet, Övermark kl 17-18.

18.11 Förbundets kurs Ny med hörapparat i kulturhuset Dux Kristinestad.

25.11 Vi deltar i en informationsträff för nya hörapparat användare som välfärdsområdet ordnar vid Vasa centralsjukhus.

4.12 Julfest i Korsnäs.

9.12 13.20-15 Hörselrådgivning Folkhälsanhusets samlingsrum, Närpes.

Vi erbjuder också hörselrådgivning per telefon. Se vår hemsida och föreningsspalten i Sydin.

Hörselföreningen i Västnyland rf • vastnyland.horsel.fi

Hörselrådgivning:

6.10, 3.11, 1.12 Hangö bibliotek 13-15

12.10, 9.11, 14.12 Karis MBI-hus 10-12

Ekenäs bibliotek 14-16, Tenala bibliotek 17-17.30

26.10, 30.11, 21.12 Kyrkslätt Luckan 12.15-13.15

Sjundeå bibliotek 13.45-14.15, Ingå bibliotek 14.45-15.45

Medlemscirkulär med mer info om höstens aktiviteter kommer till medlemmarna under vecka 40.

Också på hemsidan och i tidningarnas föreningsspalter kan man hålla utkik.

Hörselföreningen i Vasanejden rf • vasasvenska.horsel.fi

Hörselcafé på Folkhälsan i Korsholm, Niklasvägen 1, startar tisdagen den 15 september kl 14. Följande träffar hålls 20.10 och 17.11.

Trivselträffarna i Folkhälsanhuset, Glaskabinettet, Wasaborgsgränd 4, startar måndagen den 28 september kl 13. Träffarna hålls framöver varannan vecka.

Teaterpjäsen Tillsammans på Wasa Teater ser vi lördagen den 10 oktober kl 13.

Hörseldag med Folkhälsans seniorträffar i Vörå, Oravais och Maxmo hålls onsdagen den 28 oktober på Norrvalla. Dick Lundmark (bilden) föreläser och hörselrådgivare finns på plats.

Kortkurs: Ny med hörapparat torsdagen den 29 oktober kl 15-19 i Vasa på Folkhälsanhuset, Eksalen. Hörselförbundet ordnar. Anmälan till siw@ostman.net eller 050 532 7440 senast 23.10. Se annons på sid 20 i denna tidning.

Informationsdag för första hörapparat användare ordnas av Österbottens välfärdsområde onsdagen den 25 november kl 12-15. Närmare information senare.

Service på hörapparaten fås även från undervisningskliniken NoVa, Wolffskavägen 31, Vasa. (Alere-byggnaden C-ändan). Tel.nr 040-509 6852 må-fre kl 9-15. Ta med det som behövs (slangar, batterier och vaxfilter.)

Alla evenemang (med närmare information) annonseras i Vbl/föreningsspalten och på facebook.

HiA - hörselskadade i arbetslivet rf • hia.horsel.fi

2-4.10 Guldhelgen, Tallinn. Tema: tinnitus. 110 medlemmar deltar.

17.10 Guidad rundtur och lunch på Pemasanatorium, Åbo. Sjukhusbyggnaden från 1933 räknas som ett av världens mest kända funkis-arkitekturobjekt och har tillsammans med tolv andra byggnader i serien Aalto Works tagits upp på Unescos världsarvslista nu i sommar. Fler ryms med! Anmäl dig till hiakontakt@gmail.com.

14.11 Höstmöte med föreläsning Dick Lundmark

5.12 Julträffar – glöggkvällar/ träff med jultema på olika ställen i Svenskfinland.

20.2.2027 ser vi Änglagård på Svenska Teatern i Helsingfors. Några platser kvar.

Håll utkik på våra sociala medier, hemsidan och medlemsutskick i mejlen för mer program och information.

Hörselföreningen i Karlebynejden rf • karlebynejden.horsel.fi

16.9 kl 18 Föreläsning med Malin Knip (bilden) med temat "Värna om din hjärna" i Annasalen i Kyrkbackens församlingshem.

Oktober: Friska steg-föreläsning.

November: månadmöte.

December: Jullunch

Håll utkik i medlemsutskick och föreningsspalten för närmare information.

LOKALPRODUCERADE SÄNGAR FRÅN NÄRPES

För en god natts sömn i världsklass

Eden 3

Eden 9

Eden 7

Eden 1

Bed Invest
Wake up happy everyday

Marknadsvägen 1
Smedsby
Tfn 0500 162 423

WWW.BEDINVEST.FI